

ВІДЗНАКИ – ДОСТОЙНИМ

О. Поронюк, лауреат обласної Дарина Романишин; премії ім. В. Здорогеви

- захисники Вітчизни, журналісти Микола Пасько та Адріан Фітьо;

- премія «Сучасність» імені В. Здорогеви - Олександр Поронюк, військовий журналіст, полковник запасу. Вітаємо переможців з достойною відзнакою!

Секретаріат Львівської організації НСЖУ традиційно до Дня журналіста відзначив своїми нагородами найдостойніших творчих працівників ЗМІ Львівщини:

- премія «Творча удача» - студентка 3 курсу факультету журналістики ЛНУ ім. Ів.Франка

- премія «Самобутність»

ІЗ СВЯТОМ ЖУРНАЛІСТА!

Більшість із нас не пережили жахіть Другої світової війни. Та за словами очевидців, російський фашизм не йде у будь-які порівняння з смертями та розрухою, що принесла московська орда на нашу українську землю. Ми, журналісти, були впевнені, що у XXI столітті це неможливо. Проїшовши випробування Майданами, боротьбою за Крим і Донбас, не могли повірити, що у центрі Європи розпочнеться повномасштабна війна проти нації, яка ніколи нікому не загрозувала, яка прагне миру, свободи, демократії і найголовніше - звикла у своїй Незалежній Державі сама визначати як жити, поважаючи свободу і власний вибір кожного народу.

Журналістська спільнота України багато зробила для утвердження цінностей, за якими живе цивілізований світ. Тому уже протягом тривалого часу разом із нашими Героями-захисниками, журналісти тримають інформаційний фронт, доносять правду про героїзм та згуртованість українського народу у боротьбі з рашистською навалюю, що віроломно вдерлася на наші споконвічні землі. І сьогодні, у професійне свято - День журналіста, наші колеги, чимало з яких є членами Національної спілки журналістів України, на усіх фронтах, не лише із мікрофоном чи відеофотокамерою, а й зі зброєю у руках захищають Україну, наші здобутки та право жити не за законами московських неонацистів. Підтримка міжнародної журналістської спільноти вселяє віру у нашу перемогу, дає наснагу віддано служити українському народу.

Низько вклоняємось усім колегам журналістам, які загинули, виконуючи свій професійний обов'язок. Ваш героїзм вселяє кожному із нас віру у ПЕРЕМОГУ. Сьогодні, у День журналіста, Ви поруч з нами!

Слава Україні! Героям слава! Перемога буде за нами!

Секретаріат Львівської обласної організації НСЖУ.

СОЛДАТИ ПРАВДИ

У грізний воєнний час працівники засобів масової інформації України відзначають цього року своє професійне свято - День журналіста. Та незважаючи на найстрашніші виклики рашистів, медійники усвідомлюють свою виняткову роль в об'єктивному інформуванні суспільства й світу про події, пов'язані з війною, розпочатою московією.

Довіра суспільства до офіційної, перевіреної інформації, в якій не місце фейкам і чуткам - це те, до чого прагнемо своєю щоденною професійною діяльністю, - зазначається у зверненні НСЖУ до українських журналістів. - Стояти в обороні демократії і свободи - був і залишається наш головний професійний обов'язок. Коли в небезпеці Батьківщина - ми всі на війні, на інформаційному фронті - як солдати правди.

Наш обов'язок - підтримати колег, які віддані професії та є прикладами мужності!

Сотні українських журналістів перебувають на окупованих територіях. Тисячі медіапрацівників евакуювалися - або з родинами перемістилися у безпечніші місця всередині України, або виїхали біженцями закордон. Тисячі журналістів втрачають свої робочі місця і засоби для існування. Мільйони українців ризикують залишитися без доступу до професійної відповідальної журналістики. Особливо, без доступу до локальної журналістики.

Ми говоримо, що війна перекреслила мирне майбутнє журналістів та медіа. Але ми говоримо про прямих людських втрати, убивства, спричинені росією. На сьогоднішній день за даними Національної спілки журналістів України загинуло 26 медіапрацівників. Це журналісти українських та міжнародних медіа, працівники ЗМІ - цивільні жертви бомбардувань, медійники, які пішли у військо захищати Україну зі зброєю в руках.

Безумовно, журналісти не повинні змишувати професію із військовою справою. Але журналістська спільнота має

шанувати пам'ять кожного загиблого медійника. Адже причина смерті одна - російська війна. Окупанти розуміють, що журналісти фіксують звірства росіян, тому атакують незалежних від них медійників. На тимчасово окупованих територіях після танків та штиків негайно розпочинається кампанія тиску на журналістів та зачистки інформаційного простору. Окупанти або пропонують журналістам ставати місцевими пропагандистами, або вимагають замовкнути. Це реальний фашизм, який виріс за прямого сприяння російських пропагандистів.

Українські журналісти переконані - якби більшість російських журналістів - від Москви і до околиць - були проти розпалювання ворожнечі та ненависті - війна би не розпочалася! Тому українські журналісти проти класифікації "ліберальних журналістів з росії" такими самими як і вони жертвами війни. Жертва війни одна - це Україна. Пріоритет очевидний - зупинити війну та підтримати українських журналістів - яких

щодня намагається знищити російський окупант. Окремих представників російських ліберальних медіа теж варто підтримувати. Це право інституції західного світу. Але такі зусилля мають бути принципово окремими ініціативами, сфокусованими на медійників з країни-агресора у цій війні. Без об'єднання в єдиний пул із українськими журналістами!

Чим може підтримати цивілізований світ українських журналістів та медіа?

- Максимальна і оперативна допомога із засобами захисту - бронжилети і шоломи ПРЕСА, тактичні аптечки першої допомоги (вже починається третій місяць війни, а засобів недостатньо).

(Продовження на 2-ій стор.)

Наш обов'язок - підтримати колег, які віддані професії та є прикладами мужності!

(Закінчення. Поч. на 1-ій стор.).

- Запровадження спеціальних фінансових програм підтримки евакуйованим журналістам та медіа (прихисток, гуманітарна допомога для виживання та розгортання роботи медіа на новій території).

- Запровадження спеціальних програм економічної підтримки українських локальних та наці-

ональних медіа і журналістів. Зокрема, шляхом запровадження програм фінансування заробітних плат журналістів - аби колеги залишалися у професії.

- Допомога і розвиток Центрів взаємодопомоги журналістів всередині України - як приклад - Центри журналістської солідарності Національної спілки журналістів України. Ця мережа підтримується

Європейською та Міжнародними федераціями журналістів.

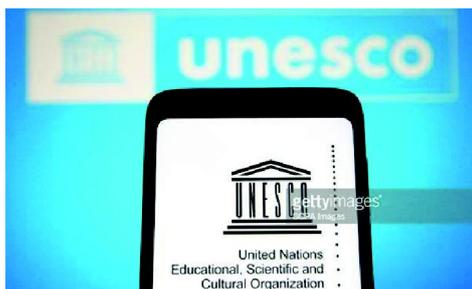
- Розвиток спеціальних програм професійного прихистку українських журналістів у Європі, Сполучених Штатах та демократичних країнах світу (перша урядова програма для журналістів втілена у Косово).

- Підтримка у створенні українських медіа для біженців...

Але ключове очікування україн-

ців та українських журналістів до іноземних медіа - максимальне докладання зусиль аби зупинити війну! Аби вплинути на європейських політиків. Аби зупинити геноцид українців.

Сергій ТОМІЛЕНКО,
голова Національної спілки журналістів України,
член виконкому Європейської федерації журналістів.

Із початком повномасштабного вторгнення росії, українські журналісти зіткнулися із серйозними викликами: відсутність можливості на захоплених територіях доносити інформацію до читацької аудиторії, викрадення, втрата технічних засобів, відсутність фінансових ресурсів тощо. Про це медійники говорили під час зустрічі з високими представниками штаб-квартири ЮНЕСКО та керівництва Національної спілки журналістів України, яка відбулася у Центрі журналістської солідарності НСЖУ у Львові.

Представники ЮНЕСКО на зустрічі з активом НСЖУ у Львові пообіцяли підтримку українським журналістам

тар НСЖУ Костянтин Григоренко, журналіст газети "Новий день" Олег Батурін, котрий перебував у полоні окупантів, головний редактор газети "Новий день" із Херсонщини Анатолій Жупина, голова Львівської об'єднання НСЖУ Ярослав Климович, секретар НСЖУ Ольга Куліш та інші колеги.

За словами голови Національної спілки журналістів України Сергія Томіленка, сотні журналістів сьогодні у біді і потребують підтримки. Досить гостро стоїть питання безпеки, економічного розвитку та виживання галузі: "Ми щодня отримуємо від колег десятки запитів, серед яких - засоби фізичного захисту, гумані-

безкоштовну оренду 125 комплектів захисного обладнання для журналістів, які висвітлюють війну в Україні. Крім цього, ЮНЕСКО заявило про готовність забезпечити тренінгове навчання журналістів і всіляко надавати підтримку вільному розповсюдженню правдивої інформації про війну в Україні.

У квітні Національна спілка журналістів України за підтримки Міжнародної та Європейської федерації журналістів розгорнула мережу Центрів журналістської солідарності для допомоги працівникам медіа під час війни. Такі центри відкрито у Львові, Івано-Франківську та Чернівцях на базі обласних організацій НСЖУ. Центри

Як зазначив керівник відділу ЮНЕСКО з питань свободи вираження поглядів та безпеки журналістів Гільєрмо Канела, мета візиту - висловити підтримку журналістській спільноті України і більше дізнатися про її потреби: "Ми приїхали сюди для того, щоб повчитися у вас. Вражає, наскільки українські журналісти віддані свої справі, незважаючи на те, що їх спіткало. Ми підтримуємо вас у цій солідарності і хочемо зрозуміти, що можемо зробити для вас, аби ви продовжували роботу".

Про виклики для журналістів розповіли головний редактор видання "Обрії Ізюмщини", секре-

тарна та оргпідтримка для тих, хто евакуйовалися і хто перебуває на тимчасово окупованих територіях. Для української медіасфери - це глобальний виклик. Тому ми звертаємося до міжнародної спільноти з проханням запровадити програми економічної стабільності для всіх журналістів України. Ідеться, зокрема, про програми фінансування заробітних плат для журналістів, які би допомагали підтримати їхню професійну діяльність і дозволили залишатися в професії".

Національна спілка журналістів України у партнерстві з ЮНЕСКО буде адмініструвати

допомагатимуть колегам облаштуватися на новому місці, інформуватимуть про вакансії в медіа, програми підтримки журналістів і редакцій.

Як звернутися за допомогою до Центру журналістської солідарності?

Заповнити анкету за посиланням:
<https://bit.ly/3JcQFhK>

Написати на електронну адресу:
jsolidarity2022@gmail.com

Написати на гарячу лінію у будь-який месенджер за номером телефону
+380681266674.

З ГОРДІСТЮ ЗА НАШУ ПРОФЕСІЮ

Вперше за багато років у нашому журналістському цеху відчуваю гордість за колег, які показали приклад усій творчій інтелігенції України, відкинувши чвари, "геніальність", приналежність до того чи іншого медіа та їх власників. Не вже для цього потрібна була війна, щоб згуртуватись, усвідомити, що маємо найцінніше - рідну землю, державу, свободу. Заради їх захисту сформували інформаційний фронт, який поруч із воїнами на передовій, волонтерським рухом став визначальним у боротьбі з рашистами. А все це і є велика переможна українська нація.

Особливо хочу згадати і привітати з професійним святом колег, що взяли на себе тягар цілодобового національного телемарафону. Добре знаю, що це таке. У 2004 році на Львівському телебаченні, у перший день Помаранчевої революції ми розпочали прямо-ефірне мовлення до самої перемоги. У кожного горіли очі, ніхто і не думав про втому. Цей дух боротьби відчуваю сьогодні. І не потрібно дорікати, що хтось веде мовлення у загальнонаціональному марафоні, а інші не менш професійно мовлять у своїй мережі. Така різноманітність лише збагачує ефір.

Сьогодні частина журналістського корпусу на передовій із зброєю у руках, інші готують розповіді про незламних воїнів, треті - в тилу волонтерять, допомагають журналістам-переселенцям перенести втрату рідної домівки, налагодити роботу розбомблених редакцій, залишаючись у професії.

Львівська обласна журналістська організація з перших днів війни бурлить життям, яке кардинально різниться від мирних буднів. Особисті речі одразу відійшли на другий план. Пригадую перший місяць війни. Наші колеги із Грецької спілки журналістів за ініціативи Європейської

федерації привезли першу гуманітарну допомогу, котра вкрай була необхідна колективам редакцій, де розгорнулись бойові дії, - медикаменти, спальні мішки, комп'ютери, ноутбуки, наплічники, харчі... Спільно із львівськими спілчанами гості розвантажували буси, сортували гуманітарку. Відчуття солідарності колег залишиться на все життя.

У День журналіста хочу подякувати спілчанам, які активно включились у волонтерську роботу. Це голова первинки факультету журналістики Львівського університету імені Івана Франка Наталя Войтович, наш медіа юрист Світлана Процищак та її чоловік, який власним

дячуємо цьому як Національній спілці, так і нашим колегам з ЮНЕСКО. Звертаються сюди за підтримкою українські та іноземні колеги, які перебувають у зоні бойових дій, переїхали з окупованих територій. Чимало із них потребують верифікації, доступу до інтернету, практичної допомоги у професійній діяльності, налагодженні побутових умов. Журналісти, які перебувають у зоні бойових дій, вже додатково отримали захисне екіпірування та аптечки першої медичної допомоги.

Кожного дня чимало спілчан приходять до нас з єдиним проханням: чим допомогти? За що і Секретаріат, і Правління їм щиро вдячні. Хочу відзначити

рекламних надходжень, позбавленням інформаційних послуг, підтримки медіа з обласних програм... Все це поставило на грань виживання друковані ЗМІ. Хоча дещо у цьому напрямку вдалося зробити. Після звернення Львівської організації НСЖУ до голови Держкомтелерадіо України Олега Наливайка Кабмін вніс зміни до пункту 4 Постанови №420 від 9.04. 2022, якою дозволив фінансування засобів масової інформації.

Впевнені, що ініціатива голови депутатської комісії Святошлана Шеремети про звернення до наших сусідів-поляків, зокрема, Підкарпатського, Люблінського воєводств дозволить отримати матеріальну підтримку

авто допоміг доставити у відділення "Нової пошти" посилки для колег із Запоріжжя, Києва, Полтави, Черкас, багатьох інших міст, куди можливо це було зробити. Як завжди, у всьому допомагає заступник голови Ярослав Фейло, наша берегиня Ольга Фейло, спілчанин, сьогодні боєць територіальної оборони Адріан Фітьо, член секретаріату Властимира Шкрибало та багато інших. Редакції усіх місцевих медіа, де маємо журналістські первинки, не зважаючи на фінансові труднощі, не припиняли доносити на місцях інформацію про життя в області, про роботу в умовах воєнного стану, стали волонтерами та джерелом підтримки своїх земляків на передовій.

З часу створення на основі нашої організації "Центру журналістської солідарності" допомога журналістам стала ще потужнішою, системною. І зав-

старання нашої первинки журналістів-розслідувачів, яка проводить на місцях фіксацію злочинів російських нелюдів. Група Ігоря Давиденка вже має у своєму архіві конкретні докази рашистського вандалізму для передачі слідчим, що фіксують вбивства невинних людей на Львівщині та у Бучі. Ця робота продовжується у співпраці з правоохоронними органами. Разом з тим ні на мить не припиняється пошук шляхів допомоги дітям, які потребують лікування за кордоном.

Як завжди, активною є робота депутатської комісії обласної ради з питань культури та ЗМІ. Саме вона ініціювала розгляд питання роботи медіа Львівщини в умовах війни, яке підтримала обласна журналістська організація. Тема не проста: як вжити місцевим медіа в умовах війни. Колеги з редакцій зіткнулись з безгрошів'ям, відсутністю

місцевим медіа Львівщини. І перш за все у доступній поставці друкарського паперу.

Як бачимо, журналістське життя вирує. Воно не просте. Проблем вистачає. Але і ми уже інші. Згуртовані, готові багато чим пожертвувати задля нашої перемоги, в якій ми впевнені і боремось за неї на всіх фронтах. Хочу побажати у День професійного свята єдності усій творчій інтелігенції і у першу чергу колегам по журналістському фаху. Після перемоги над російською ордою ми неодмінно вийдемо очищеними від рашистського бруду, що засмічував наші медіа десятки років. З усвідомленням гордості за зроблене українською журналістикою.

Ярослав КЛИМОВИЧ,
голова Львівської
ОО НСЖУ,
Заслужений журналіст
України.

СПІЛЧАНСЬКЕ ПОПОВНЕННЯ

У Всесвітній день свободи преси у Львівській обласній організації НСЖУ молоді медійники поповнили наймасовішу професійну команду журналістів України. Серед інших посвідчення отримала і Дарина Романишин, студентка 3-го курсу факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка, староста групи, член Студентської та Вченої рад факультету. У 2021 р. як журналіст працювала в інформаційному агентстві "Львівський портал", має ряд публікацій у газеті "Ратуша" та інформаційному порталі "Діло". Як відмінниця навчання Дарина отримала подяку і від ректора університету.

Членами НСЖУ також стали І. Бартків, О. Майнич, О. Марченко, В. Басараб. За півріччя 2022 року Спілку поповнило 22 активісти ЗМІ області.

На фото: Д. Романишин отримує членський квиток.

УЖИНОК ВЕТЕРАНА

Давній та вірний товариш журналістської спільноти, митіць Львова директор "4 студії" Іван Андрійович Забор у день міста Львова - свято св. Юрія відзначив свій 80-річний ювілей.

Мабуть не одне покоління львівських телевізійників, художників, композиторів, архітекторів, підприємців впродовж десятків років чи не щодня, долаючи високотемпературну скруту, заходили до Івана Андрійовича на горняток запашної кави та добірної наливки, на висловлювання потаємних думок, які неодмінно надавали життєвої енергії та мотивації працювати для України та родини. Вже сам інтер'єр та екстер'єр цієї довбушівської студії спонукав до оригінальності.

Іван Андрійович, виходець славного села Віжомля Яворівського району, не раз збирав творчу інтелігенцію у себе на батьківщині - чи то з нагоди освячення Церкви з унікальними вітражами, чи то на відкриття пам'ятника Т. Шевченку, освячення меморіальної таблиці чорноробу села, майбутньому Римському папі Івану Павлу Другому, чи просто до сусіда - вуйка Мусяновича на іменинні посиденьки. А ще наш ювіляр завжди активний у мандрах святинями Європи, неодноразових відвідинах Лурду, Риму, Роттердаму, Єрусалиму, Зарваніці, багатьох унікальних місць України.

Високотемпературне товариство впродовж багатьох літ вітало І. А. Забора у його затишній "4 студії". Цьогоріч через військові дії свято відтерміноване. Але ми віримо, що ювілей нашого колеги спонукатиме кожного бути активнішим, оригінальнішим, більш затребуваним - для розвою духовно-родинного щастя.

З роси та води Вам, шановний Іване Андрійовичу!

НАШІ СЕРЦЯ - ДЛЯ ДОБРИХ НОВИН

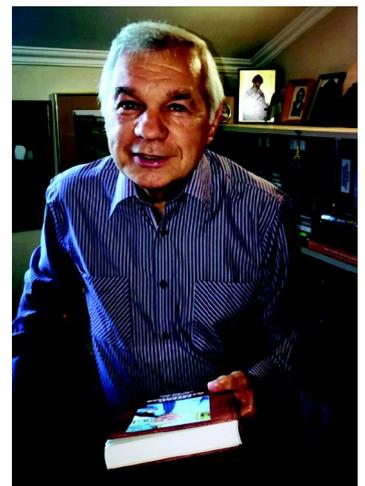
У кожного часу своя журналістика - хвалебна, саркастична, професійна, заробітчанська, угодівська, безкомпромісна, наступальна... Сьогодні вона особлива - воєнна. Браурно-дошкульні та фейкові рядки змінилися виваженістю, правдивістю, неупередженістю. Зловісний покров рашистської навали призупинив не лише класичні медійні стандарти, а й наші проекти, устремління. Сповідуючи переможний шлях боротьби, ми стали на порозі незвичного вибору - відзначити своє професійне свято чи йти у форватері загальноприйнятій заборони? На засіданні секретаріату обласної спілчанської організації з цього приводу лунали різні конструктивні думки. Слухаючи пропозиції колеґ, при пронизливому звучанні повітряної тривоги перед очима пропливали

наші червнені зустрічі з друзями-однотимцями, з яких вже чимало нема серед нас, у Золочівському замку, в Яворівському національному парку, на батьківщині Р. Шухевича - Береківській горі села Зашків, в розкішних залах львівського Високого Замку, в готельному "Супутнику", серед шедеврів Палацу мистецтв, в гостинних зелених шатрах управління лісового господарства... Було і фінансово важко, і організаційно, але колеганське прагнення потиснути один одному руку, відзначити кращия у професійному герці, підтримати юні обдарування, підняти келих добра за нелегку працю чорноробів журналістики брало верх над усякими незгодами.

Цьогоріч Секретаріат онлайн-львівський варіант вибрав за найдоцільніший. Най воно у 2022

вже так і буде. Як історичний виняток. Але за будь-яких обставин висловити свої відчуття можна. З упевненістю скажу, що останній рік у нашій спілчанській діяльності був успішним - ми стали кращими в Українському професійному медійному просторі, здобули численні відзнаки, поповнили свої лави молодими креативними журналістами, волонтерами, освоїли безгрошів'я, навчилися працювати в умовах економічної кризи, воєнного стану. Непересічною подією стали зустрічі з колеґами-переселенцями. Хотілося б, щоб при злі, який вчинили проти України окупанти, не забулося й те добре й світле, що ми набули у непередбачуваних умовах.

Навіть у такий грізний час двері Спілки завжди були відкриті - як для журналістів, так і гостей. Нехай у ці громадсько-

професійні двері, як і у наші серця, стукає щастя, заходять лише хороші люди та добрі новини. А біда - обходить стороною. Із святом Вас, шановні колеґи!

Ярослав ФЕЙЛО,
заступник голови Львівської спілчанської організації,
Заслужений журналіст України.

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ФОНД ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ ЖУРНАЛІСТІВ

У Всесвітній день свободи преси - 3 травня Національна спілка журналістів України оголосила про створення Фонду пам'яті загиблих журналістів. Його діяльність буде спрямована на допомогу родинам журналістів, які загинули під час широкомасштабного російського вторгнення до України. Благодійні пожертви від українських та зарубіжних медіа, журналістських та інших громадських організацій, фондів та установ, окремих громадян надходять на окремий рахунок Національної спілки журналістів України. Кошти з цього рахунку виплачуюватимуться дітям та іншим членам родин загиблих колег. "Журналістика - це професія мужніх людей. Адже бути відданим професійним стандартам і готувати достовірні репортажі означає, що журналіст свідомо ризикує стати мішенню для російських окупантів, - коментує голова НСЖУ Сергій

Томіленко. - Наш обов'язок - підтримувати всіх сучасних воєнних кореспондентів. Та віддавати данину пам'яті жертвам війни". Рішення про виплату коштів, зібраних Фондом, ухвалюватиме Секретаріат НСЖУ за поданням комісії з призначення допомоги. Для контролю за діяльністю фонду буде створена спостережна рада, до складу якої входить авторитетні журналісти та

медіадіячі: Ольга Мусафірова, Микола Семена, Сергій Шевченко та інші. Національна спілка журналістів України уже зробила перший внесок у Фонд пам'яті журналістів, перерахувавши 30 тисяч гривень. Також реквізити для допомоги родинам загиблих журналістів опубліковані в історіях спецпроекту "Медіа Меморіал", який створено телеканалом ICTV (Starlight Media).

Фонд пам'яті журналістів/ Реквізити для перерахування:

Отримувач: Національна спілка журналістів України.

Номер рахунку

UA703052990000026002000114500

ЄДРПОУ 00027140.

АТ КБ "ПРИВАТБАНК" МФО банку 305299

Призначення платежу:

Благодійна допомога для родин загиблих журналістів.

ЦЕНТР ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ ЖУРНАЛІСТІВ

ФІНАНСОВА ТА ЕКСПЕРТНА ПІДТРИМКА

Оперативні дослідження впливової медійної громадської організації MDF показують, що майже 70 % регіональних медіа України назвали брак коштів своєю найбільшою проблемою через війну. 29 відсотків респондентів зазначили, що кожен із членів редакції виконує обов'язки кількох фахівців одночасно. 61% опитаних заявили про високий психологічний тиск, 46% - про відсутність людських ресурсів. 61,5% редакцій мають план на "після перемоги", а ті, що не мали продуманого та довгострокового планування, так і не зуміли організуватися в умовах війни.

Що відбулося із районними редакціями після повномасштабного вторгнення росії в Україну? Що найбільше хвилює їх очільників? Читайте "Львівщину медійну" і ви дізнаєтеся про це першими.

ПОПРИ ВСІ ТРУДНОЦІ НЕ ВТРАЧАЄМО НАДІЇ

Які б важкі часи не були, але "Народна думка" виходить, обсяг не зменшували. Щодня вчимося як жити в умовах воєнного часу.

І до війни було скрутно. А сьогодні працювати доводиться за небувалого безгрошів'я: втратили доходи від реклами, від угод на висвітлення діяльності органів влади й з інших джерел. Вже очевидно, що і передплата зменшиться. Економити доводиться на всьому, та й нема вже на чому. Змінили місце друку газети, там набагато дешевше, але й якість відповідна...

Зрозуміло, що без швидких антикризових заходів (приміром, податкових пільг, прямої фінансової допомоги) для місцевих роздержавлених газет від держави, профільних міжнародних організацій буде непросто вижити і зберегти видання. Втім, попри всі складнощі не втрачаємо надії на краще і не сидимо склавши рук. Розробили проєкт "Створення якісної медійної платформи для інформування внутрішньо переміщених осіб", висвітлюємо життя наших громад, пишемо про воїнів і волонтерів, інформуємо та роз'яснюємо. Передаємо газету на передову. Робимо все, що зараз в наших силах.

Роман СМІЛКА,
редактор газети "Народна думка", Городок.

ВРЯТУЙМО МІСЦЕВУ ПРЕСУ

З початком війни друковані ЗМІ області стали на інформаційний захист держави. Фактично вони стали джерелом офіційної інформації від місцевих органів влади, силових структур, військових. Редакції активно включились у протистояння на інформаційному полі з рашистами, створюючи друкований, аудіо- та відеоконтент. Окремою темою була інформаційна робота з тимчасово вимушеними переселенцями. Їх розповіді про звірства рашистської орди вселяли праведну лють до окупанта серед місцевих мешканців, а інформація про допомогу і волонтерство допомагала переселенцям в налагодженні побутових умов і звикання до нормального життя.

Висвітлення діяльності органів влади від президента до місцевих громад було і є складовою нашої роботи. Проте вона за майже три місяці відбувається на безкоштовній основі. Війна, ми це розуміємо... Але друковані ЗМІ - це ще й своя специфіка, бо, окрім витрат на зарплати, що складає 60% доходів, витрати йдуть на друк та послуги пошти.

З початком війни ціна на друк виросла на 60%. Поштові послуги - це окрема тема, оскільки вкрай погана робота поштових відділень по доставці газет призводить до того, що люди просто відмовляються передплачувати друковані ЗМІ. Війзні відділення приїжджають у населені пункти і замість того, щоб доставляти поадресно передплату, залишають газети по магазинах. В результаті люди просто вимагають повернути кошти за передплату...

З початком війни майже до нуля впали надходження від реклами - основні кошти, за рахунок чого жили редакції. Сьогодні більшість друкованих ЗМІ, які ще виходять, до мінімуму зменшили штат працівників. Людей відправлено у відпустки за свій рахунок, а заборгованість по так мізерних зарплатах сягає двох місяців. Заборгованість за друк у різних редакціях - від 20 до 40 тисяч грн.

Складається ситуація, коли друковані місцеві ЗМІ можуть припинити виходити. Якщо таке станеться - Львівщина втратить цей сегмент ЗМІ і вже ніколи не відновить. Потрібні термінові невеликі дотації з боку органів влади в порятунок газет. Адже всі розуміємо, наскільки інформаційна складова важлива під час війни.

Що пропонуємо:

1. Знайти можливість дотувати 15 -17 редакцій хоч би по 50 тисяч грн.
2. Знайти можливість компенсувати друк.
3. Якщо перші два пункти не можна виконати, знайти можливість придбати для редакцій газетний папір.
4. Знайти можливість зменшити відсоток коштів, які Укрпошта бере за свої послуги передплати і доставки, адже передплатою вона не займається, а доставка дуже неякісна.

Сподіваюся, нас, місцевих журналістів, почують. Врятуймо місцеву пресу.

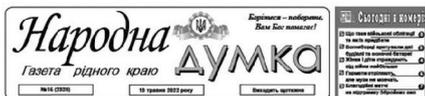
Андрій ДАНИЛЕЦЬ,
член секретаріату і правління Львівської обласної організації НСЖУ,
головний редактор часопису "Новий час".

А ЩО БУДЕ ЗАВТРА?

Війна диктує газетяркам нову реальність. І далеко не позитивну. Ще кілька років тому багато редакторів "районки" лякалися роздержавлення, задаючись запитаннями: що воно дасть редакціям, звідки братимемо кошти на газету, чи захочуть місцеві адміністрації чи ради укласти договори про висвітлення діяльності (в багатьох випадках ті "плюнули" на локальні газети, бо все можна в інтернеті чи в соцмережах розмістити). Багато газет опинилися без будь-якої підтримки. Ще й Укрпошта "допомагала" нам жити, забираючи майже сорок відсотків від передплати за доставку газет і не виконуючи умов договору, який вона сама й запропонувала без можливості для редакцій в нього влізти зі своїми пропозиціями. Через що в усіх впали тиражі.

Сьогодні ж ми зіткнулися з набагато більшими проблемами. Блокування коштів за висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування, з якими маємо угоди; кардинальне зменшення реклами; те ж паліне, той же папір; і знову ж - вкрай погана доставка (хоча в нас, на щастя, бойових дій нема), відповідно і зменшення накладу... Поки, маючи зобов'язання перед передплатниками, пробуємо давати собі раду. Що буде завтра? Думаю, багатьом редакціям треба чекати гіршого.

Ірина ЛЕСЬКІВ,
редактор Миколаївської народної газети "Громада".

«Б'ємо москалів нещадно», -
воїн Віталій Смілка з передової

Провели в останню путь Героїв-захисників

Ситуація із палиним вже покращується

Наша сила - у правді!

- НАЙБІЛЬША ПОТРЕБА РАЙОННОЇ ПРЕСИ

НАШЕ СЕРЦЕ Б'ЄТЬСЯ В РИТМІ ЗСУ

Саме так нині працює редакція часопису "Гомін волі. Стрий". Після вимушеної короткої паузи, 2 квітня вийшов наш перший "воєнний" номер. Стояло не легке завдання перед редакцією: як зробити газету не тільки інформативною, а й цікавою. Погодьтеся, в умовах війни це зробити не легко, бо і в мирний час інтерес до друкованого слова зменшився. Та є своя аудиторія, є люди, які не зраджують галицькій традиції - почитати газету смакуючи ароматну каву.

Попри офіційні повідомлення, незначні події вирішили сфокусувати увагу на людя, на тих, хто творить нинішню історію краю, України. Так започаткували нові рубрики: "волонтерський фронт", "воєнні реалії міста", "звісточка з фронту". Герої публікацій - звичайні стріяни, які нині роблять усе для того, щоб пришвидшити нашу перемогу. Найважче писати про втрати на передовій. Один з тижнів був найтрагічніший - три похорони земляків... Вічна пам'ять Героям!

ХТО ВІДПОВІСТЬ ЗА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ?

Ніхто не сподівався, що у XXI столітті Україна буде змушена захищатися від Московії, яка до агресії готувалася не один рік. Якщо нас цікавив демократичний шлях розвитку, орієнтація на Європу, то ворог натомість відпрацював план поневолення нашої держави. Загарбницька мета спонукала до смертоносних дій знівачіного сусіда. Дуже прикро, що на той час цього не бачили чи й, бачачи, не хотіли усвідомлювати очільники нашої держави. Закривали очі тоді, коли послаблювався інформаційний простір України. Невже не розуміли, до чого це може призвести? Якою була відповідальність тих, хто на пряму дотичний до формування і визначення вектору інформаційної політики в межах держави? Зараз важко знайти крайнього, але наслідки вже пожинаємо спільно.

В медійному просторі неодноразово можна було почути: відсутність фінансового ресурсу веде до припинення діяльності українських ЗМІ. Натомість дозволяє вийти на арену проросійським, що стало очевидним і особливо відчутним у східних регіонах України, де замість інформування на державницьких засадах, пропаганда "руського міра" зіграла свою жакливу роль. Жителі східних теренів купилися на її дешевизну та повірили як доконаному факту про блага наміри "старшого брата", а насправді лютого ворога щодо нас та долі українського народу. Однак, знамено волі, скривавлене у боях за суверенність нашої Вітчизни, нікому не вдасться знеславити та потоптати. Його несуть горді захисники на полі бою, в окопах, небесних просторах та ми, журналісти, на інформаційному фронті. Правда про гірке сьогодні, біль і сльози згорьованих батьків над домовинами своїх загиблих синів і дочок, розповіді тих, хто був змушений полишити свої домівки, бомбардування, починаючи з перших днів війни, продовольча безпека та десятки інших тем, не були б на шпальтах газет, якби не прилетіла чорним вороном на українську землю війна.

Дуже нелегко зараз нам, медійникам. Наших проблем не хотіли брати до уваги до війни, не доходять до них руки в керівництва різного рівня і зараз. А так важливо, аби люди знали правду про звірства, що коїть ворог, щоб чув світ, як Україна страждає нині. Цю правду розкривають саме журналісти. І, зокрема, районної ланки. Вже очевидним є те, що війни ведуться передусім в інформаційному просторі, який має мати своїх атлантів. Тоді вистояти буде набагато легше.

Не чули раніше, малоімовірно, що нас почують і зараз, у такий грізний час, але, принаймні, мали б чути в майбутньому. Це не вимога часу, а аксіома. Той, хто володіє інформацією - володіє світом. Життя вчить кожного з нас, вимагає бути свідомим, далекоглядним, аби зберегти себе, своїх рідних, Україну. Кожен з нас повинен дбати про це і задля цього працювати. Все решта - додається.

Марія ПУКІЙ,
редактор газети "Голос Самбірщини".

У рубриці "воєнні реалії міста" даємо розповіді про те, як нині живеться людям різних сфер діяльності, намагасмося порадити та просто розповісти про проблеми, чи успіхи. Писали про роботу банків; пологового будинку; Відділу державної реєстрації актів цивільного стану; приватних підприємств; арт майстерню в бомбосховищі; про сигнали тривоги для людей з вадами слуху; роботу першого на Львівщині музею окремої футбольної команди ФК "СКАЛА" (Стрий), який став місцем зустрічі багатьох внутрішньо переміщених осіб; будні Стрийського Університету Третього віку, де першими в місті організували уроки вивчення української мови для тих, хто тимчасово знайшов прихисток у Стрию, а таких за даними ЦНАПУ понад 10 тис. офіційно зареєстрованих.

Завжди цікаво спілкуватися з волонтерами, яких чимало в Стрию. Першим героєм статті у рубриці "волонтерський фронт" став Володимир Турчин - засновник меблевої фабрики "Меблі Стиль" і компанії "WOWIN" - виробника та експортера м'яких меблів в Європу та Скандинавію. Стриянин з перших днів перепрофілював свій бізнес на потреби ЗСУ. Розповідали про школярю, які зі своєю викладачкою Стрийського міжшкільного навчально-виробничого комбінату Лідією Огородник шиють розвантажувальні жилети. І одна з дівчаток власноруч пошила та передала його своєму батькові на фронт. Потужну роботу розгорнув Стрийський районний гуманітарний штаб "Клаптик Надії" та ГО "Майдан Стрийщини". Останній допомагає ЗСУ з 2014 року.

Попри серйозність роботи волонтерів намагасмося матеріали подавати різноманірно. До речі, ви знали, що військові називають цих дивовижних, жертвонних людей - воланчиками? Так ніжно і, так влучно. Адже справді, літають вони туди-сюди, щоб забезпечити бійців, чи вимушено переміщених осіб, усім необхідним: від бронжилетів, генераторів, тепловізорів до продуктів харчування, медикаментів, засобів гігієни.

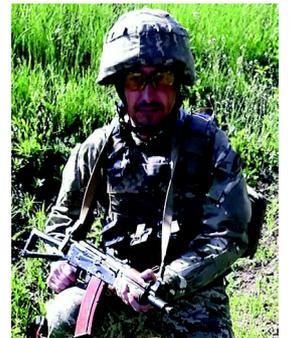
З особливим пієтетом пишемо про бійців-земляків. Рубрика "звісточка з фронту" найрейтинговіша у соцмережах. Стрияни захоплюються нашими бійцями. Десятий місяць у війську автор і натхненний реалізатор ідеї акції "Стрий - місто магнолій" Михайло Шмігельський. Нині все місто цвіте магноліями та сакурами, які упродовж п'яти років містяни садили з Михайлом. У коментарях на Фейсбуці під статтею про нього - сотні світлин з квітучими деревами і словами подяки та єдиним побажанням - повертатися до дому живим.

Ще один герой статті - Мар'ян Берездецький боєць Добровольчого батальйону "ОДЧ Карпатська Січ". Нещодавно був поранений і після госпіталю мав коротеньку відпустку до дому. Випадково зустрілися в Стрию. На згадку зробили фото. І якщо уважно придивитися, то на пораненій нозі замість берця - зручний капець. Багато жартували з цього приводу і саме почуття гумору, каже боєць рятую на полі бою.

Маємо й "зірку" в Стрийській теробороні. Співак Лесик змінив гітару на автомат і нині на передовій. Жартував, як завжди, бо каже, що війна - це не тільки біль, сльози і горе. А ще маємо принципового і патріотичного міського голову Олега Канівця. Який чи не перший розпочав декомунізацію, демонтажем монумента "Воїну-визволителю", що простояв у Стрию на майдані Ринок з 1966 року. За це орки влаштували інформаційну війну в мережі проти нього, погрожуючи розправою. Та отримали гідну відповідь від мера - бандерівського міста Стрий.

Отакі воєнні будні редакції часопису "Гомін волі. Стрий". Наше серце б'ється в ритмі ЗСУ. І нехай фото наших бійців побачить Львівщина. Ми пишаємося ними, захоплюємося і на своєму інформаційному фронті обіцяємо - не підкачаємо! Все буде Україна!

Наталія КАРПЕНКОВА, в. о. редакторка часопису "Гомін волі, Стрий".
На фото: **Наталія Карпенкова і Мар'ян Берездецький; Михайло Шмігельський - боєць ЗСУ, автор акції "Стрий - місто магнолій".**

На нашій рідній землі триває варварський кривавий танець смерті у жорстокому нелюдському сатаністському виконанні терористів-рашистів. Душа затерпає від побаченого. Буча, Ірпінь, Гостомель, прикиївські села, Харків і Маріуполь, Чернігів і Охтирка, Ізюм і Поласна... Усюди згарища і руїни будинків, підірвані мости, спалені авто та військова техніка, осквернена природа.

І сотні трупів розкиданих на вулицях безневинних мирних людей - чоловіків, жінок, дітей... Старших і молодих. Зі зв'язаними руками і пострілами у обмотані голови, щоб кров та мізки, бува, не бризнули на мундири вбивць. Такий ось енкаведистський винахід, який застосовували у тюрмах Західної України ще у 1940-41 роках. Тепер московити повторили у 2022 році. Не пропадати ж такому перевіреному досвіду. У росії він передається, як естафета, від покоління вбивць до покоління вбивць. Це не просто зв'язані вбивства із катуваннями і знущаннями у час загарбницької війни росії проти України у 21 столітті, це цілеспрямоване винищення кожного, хто здатен протистояти ворогу, хто живе на цій красивій своїй споконвічній українській землі.

І все це криваве пекло витворили двоногі істоти рашистів-загарбників за наказом новітнього маніяка-диктатора росії путіна. А благословив на таке святотатство патріарх московський кірл (у миру владимір гундяєв). Двох найбільших земних грішників - путіна і кірла, іще чомусь на сотий день війни носить осквернена руснею планета Земля.

І цих гріхів не відмолити бездушним людиноподібним істотам, бо сповідають вони не православія, а якесь безбожництво дикунів. Саме тотальне безбожництво так званих росіян на просторах від Петербурга до Владивостока і є їхня руйнівна псевдорелігія. Вони - чекістсько-енкаведешно-кагебістсько-феєсбешний комуністичний плід, зачатий ще виродками-сатрапами лєнінім і сталінінм та їх поплічниками. І нині цей чортполох щедро засіває останкінським зомбоящиком мерзеними кремлівськими пропагандонами: солівіями, кісільовими, скабєєвими та іже з ними. Вони і витворили нового штучного гомункула - кацапа-вбивцю без душі.

Хоч походження їхнє значно глибше і сягає 1169 року. Саме тоді князь Андрій Боголюбський з об'єднанням військом, основу якого склали загони із тамтешнього заліського здичавілого населення, взяв в облогу Київ. Три дні поганці грабували великокняже місто, вбивали християн, палили храми і книги, а жінок заби-

рали в полон. І були в Києві стогін і туга, скорбота невтішна, і сльози безперестання - свідчить літописець. І ось Московія (дику Залісся!) вже вкотре 24 лютого 2022 року знову накинулося на Україну, щоб знищити її державність і нас усіх. Тепер цей удар разом з народом взяли на себе Збройні Сили України, відновлені, зміцнені та оснащені у час президентства Петра Порошенка, які незважаючи на недофінансування після 2019 року та зумисне невиконання оборонного замовлення, громили, громлять і будуть громили ненависного ворога, руйну-

одне свідчення повної деградації і ментального виродження росії і "руських людей".

Саме Україні, її народу, та Збройним Силам із Божою допомогою випала ця висока місія - очистити і захистити світ від рашистів-сатаністів, від імперського режиму путіна та "русского міра" як головної скріпи ідеології путінізму.

Для цього Україні потрібна новітня зброя, сильніша ніж у дикунської росії. Потрібна зброя надається вже, бо паціфістськими співчутливими закликами до миру, котрі чуємо від Папи Рим-

СОНЦЕ СХОДИТЬ НАД НОВОЮ УКРАЇНОЮ!

(Роздуми під знаком війни)

ючи міфи про нібито другу армію світу. ЗСУ виявилися найміцнішою державною інституцією, яка не піддалася руйнівним експериментам зеленої влади.

Професійні, безстрашні дії наших військових, сила духу і єдність патріотичної частини народу, сила молитви українців і, безперечно, військова допомога зброєю та фінансами наших західних партнерів рятують нині Україну і світ, рятують від найжахливіших військових злочинів російського фашизму (названого рашизмом) у самому центрі цивілізованої Європи. Світ переглянув своє ставлення до війни в Україні. "Рамштайн" - це коаліція сорока держав союзників вільного світу з метою прискорення надання Україні зброї для протистояння російському широкомасштабному вторгненню. Ленд-ліз для України, підписаний Президентом США Джо Байденом 9 травня 2022 року, який жодного разу з 1941 року, попри всі війни, не застосовувався для жодної з країн світу, починає набирати оберти і озброєння передається за прискороною процедурою. Світ намагається наполегливо позбавити рашу потоку нафтодоларів для ведення цієї війни, наклавши ембарго на продаж енергоносіїв.

Трупом ворога вкрита Україна. Своїх не забирають орки, "чтоби похоронити на родіне с воинськімі почестями!". Мобільні пересувні крематорії (світове досягнення раші у 21 столітті!) не встигають спалювати нечестивців. І взагалі: їм наплувати на своїх, вони просто хочуть приховати кількість вбитих від зазомбовано-покірного російського народонаселення. Така байдужість до погребіння співвітчизників-рашистів - ще

ського Франциска, загарбницьку війну на винищення нас, українців, не зупинити.

Шкода, що вжиття власних сучасних далекобійних ракетних систем нинішня влада, на жаль, легковажно проміняла на велике будівництво доріг, не розуміючи, що безпека країни - понад усе. Саме ракети "Нептун" українського виробництва, які дивом вціліли і потрапили на бойові позиції, знищили, так звану, гордість росії, флагман Чорноморського флоту крейсер "Москва". Символічно, що флагман із такою іміджевою назвою на п'ятдесятій день війни пішов на дно разом з екіпажем. Це Божий знак, що туди піде і росія разом з її столицею, бо вона воює із Богом і тому нема у неї шансів. Кажуть, що на крейсері була, як оберіг, часточка Христа Господнього. "Як же треба було не вірити у Спасителя нашого, щоб думати, що він буде їх захищати. Навпаки: християнська реліквія притягнула ракети до крейсера! Чи це не знак, що Бог на боці України!" - пише Альфред Кох, колишній віце-прем'єр російської федерації, який не витримав безумства путінського режиму і виїхав за кордон. А якби в Україні було хоч кілька сотень таких ракет, а якби український уряд і президент не ігнорували дані іноземних розвідок про початок війни і заздальгедь почали готуватися до воєнних дій, а якби не розмінували Кримський перешийок. І ще сотні закономірних якби!.. Впевнений, що така широкомасштабна війна тоді б не набрала такого жахливого кривавого розмаху. І не було б у нас жайхіть Бучі і Маріуполя, Харкова і Чернігова та інших міст.

У раші нині правлять бал імпе-

ратор пу і його камарилья новітніх шарікових, які не сповідають ані християнських, ані гуманних цінностей. Для них вершина щастя - нагробоване нафтогазове бабло і відновлення "імперії зла", так-званого совка, що канув в лету тридцять років тому. Так, план біліц-крігу у підкоренні України осатанілому карлику не вдався. Вірю, що провалиться і наступні завойовницькі плани недодиктатора. І тоді росія, цей антилюдський монстр на глиняних ногах, впаде і розвалиться. Почнеться новий відлік часу земної цивілізації

Ми стаємо іншими у цей жорстокий, кривавий час російсько-української війни. Ми стаємо мудрішими і впевненішими, безстрашними і безжалючими до ворогів. Ми стаємо собою, українцями, гордими і гідними діянь і боротьби наших предків козаків та воїнів УПА, патріотів Небесної Сотні. Ми не впадаємо у паніку чи відчай, незважаючи на кров і смерть, на безневинні жертви і руйнування наших міст та сіл. Вчинки тисяч українських воїнів варті того, щоб бути описаними у книгах та відзнятими у фільмах. І так обов'язково буде! Бо хлопці свідомо віддали життя за Вільну Незалежну Україну, за честь і гідність, за кожного із нас нині сущих... Натомість, чого вартує життя московського підневільного раба, солдата путінського режиму?! А воно і копійки не вартує! Бо прийшов він, як вбивця і загарбник, як бездумний кремлівський біоробот на догоду шизоїдним забаганкам путіна "воссоздать СССР" і затягнути Україну знову у смердюче злочинне московське болото, затягнути задля того, щоб ми розчинилися у ньому як українці і зникла наша ідентичність титульної нації.

В огні війни із споконвічним московським ворогом народжується нова Україна - сильна духом, непереможна і справедлива! Така Україна належить Європейській цивілізації, а не путінському кримінальному корупційному мордору.

Сонце сходить над новою Україною! І Бог нам допомагає!

**Петро ЦЕГОЛКО,
Заслужений журналіст
України.**

У ЗЛОВІСНОМУ ПОЛУМ'І РОСІЙСЬКИХ МУТАНТІВ

Позиція студентів-журналістів.

Під час вивчення предмету "Інтелектуально-психологічні засади функціонування засобів масової комунікації" студенти факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка пишуть коментарі-роздуми про думку-казку Степана Васильченка "Ось та Ась". "Львівщина медійна" пропонує ознайомитися з фрагментами деяких студентських робіт.

БОЙЧУК Юлія: Прикро: за тридцять років відновленої незалежності не всі українці зрозуміли, що означає бути громадянином України й відрізнятись від інших націй, особливо російської. Саме думка-казка "Ось та Ась" вкотре нагадує, що треба гнати того, хто "обіймається" лише показово.

Козак Ось керувався чесністю у своєму житті, а от москаль Ась лише улюблював брехню й підступність. Присягу він склав лише для годиться, бо ж це "дело не тяжелое, могу". Росіяни призвичаїлися до існування за залізною завісою - так би мовити, до свого власного світу, який вони вважають єдиною правдишним. А те що не підходить та суперечить їхнім переконанням, - руйнують.

Потрібно врешті з'ясувати, що російські загарбники руйнують наше життя так само, як Ась знецінював життя Ося. Ми, українці, заслуговуємо на те, щоб самостійно панувати на своїй землі й помирятися тоді, коли буде воля Господня, а не російське зловісне бажання. Несамовите руйнування України путінськими московськими головорізами піднімає наш патріотичний дух та наснажує такою відвагою і любов'ю до рідного краю, яких вистачить на небачені переможні звернення.

Настав час безповоротно звільнитися від Москви. Зламати кайдани так, щоб їх неможливо було полагодити чи зробити нові. Запам'ятати наших героїв всім серцем, щоб через будь-яку кількість років не виникало запитань: "А хто це, мамо?".

ОСТИМЧУК Анна: Москва постійно обманювала і зраджувала нас. Завжди вела подвійну й загарбницьку гру. І ніколи не мала нічого святого. Як-от в думці-казці: Ась намагався підліми шляхами вижити Ося з власного дому, а зрештою і просто спробував поховати його заживо.

Нинішні події показали, що Росія - невиліковно хвора. Вона намагається брехати і провадити свою політику і у 21 столітті: виступ Путіна і його слова, що Україну створив Ленін, - суцільна маячня. Свій народ помістили у фальшиво створений метавсесвіт, у якому українці - фашисти, які "самі себе бомблять", створюють біологічну зброю, ніби увесь світ - ворог і намагається знищити Росію...

ОШУРКО Анастасія: Війна торкнулася мене особисто: я народилася в місті Краматорську. Моя родина довгий час жила в Маріуполі... Весь цей жах, який зараз там відбувається, я сприймаю дуже боляче: я гуляла тими вулицями, які нині обсіпані трупами мирних жителів, їх роздирають собаки; я гуляла біля того самого драмтеатру, на який скинули бомбу, не зважаючи на надписи "ДІТИ" з обох боків; багато моїх друзів знаходилися в бомбосховищах цілий місяць, не маючи доступу до нормальної їжі, води, ліків та елементарних засобів гігієни. В будинок моєї рідної тітки влучив снаряд, просто щент зруйнував все, її машини також немає...

У Маріуполі не вцілів жодний дім, там гуманітарна катастрофа неймовірного масштабу, люди заблоковані вже більше місяця. Я не розумію, чому це може відбуватися в 21 столітті. Чому якась країна вирішила, що може напасти на іншу?

Я переживаю війну вже другий раз за мої 20

років. У 2014 році мені було лише 12 років, коли моє рідне місто окупував загарбник. Мене тоді вивезли в безпечне місто, натомість я думала, що повертатися мені просто не буде куди. Краматорськ тоді зазнав дуже сильного руйнування, але вистояв. Наша армія змогла визволити його, а я - повернутися додому. Досі пам'ятаю, як прийшов мій знайомий і сказав: "Краматорськ звільнено", а я почала плакати. Навіть зараз, пишучи цей текст, я плачу тому, що ці рани не загоюються на моєму серці.

Криваві рани вишкребли на наших серцях дуже глибоко, кров'ю заплямили все навкруги, а слезам вже немає місця в жодному світовому резервуарі. Україна вже проходила багато різних випробувань, тому я впевнена, що й це ми переживемо.

ПЕТРИШИН Ірина: У думці-казці глибокий зміст. Як її коментувати, коли несамовито болить серце за кожного вбитого дитиною, з'ялтованого дівчиною, за дідом, якого застрелили під час готування їжі, за чоловіками, які захищають Україну в пеклі?!

Писати, що неправильно, коли чужинці приходять до твоєї хати й каже: "Б'ять тебе у мене в послушани і во всем мне верить!". Та ці клятві москалі століттями так кажуть! Москаль - це тварина, яка говорить на біле чорне, і так у всьому. Московитів систематично зомбують і вони бачать тільки царя, який вище Бога. І ці діюти йдуть війною на Україну, а потім: "Мама, нас обманули. Ми ехали на учення. Ми не хотім убивать". Неймовірно горить у душі коли чую ці брехливі слова, коли є люди, які досі вірять, що ми братні народи й не зважують, що ховають своїх рідних... Ми ніколи не були братами і ніколи не будемо. Ми нація, що має стати найбільше русофобною в світі! Ми повинні квітнути незалежністю на твердому камені нашої стабільної й сильної економіки.

ПОГОНЧУК Ярослав: Думка-казка не втрачає своєї актуальності, хоч написана у 1918 році. Сьогодні над нами знову нависає Дамоклів меч імперської Росії. Ми знаємо, що Московія завжди хотіла смерті для всього українського і впродовж всієї історії намагалася винищити нас. На щастя, той козацький дух, що є в кожному з нас, і та свободолюбність зробили наш народ незламним. Тепер, у 2022 році, саранчею налетів на Україну "братський народ", якого ми не кликали. А він зловорожо ринув наводити свої порядки, нав'язуючи думку, що українці це, мовляв, плем'я з видуманою історією, і мова у нього не справжня. Усе це відбувається, як у думці-казці, лише з одною відмінністю - добровільно в гріб ніхто не лягає.

РАВЛЮК Юлія: Перед очима феномен російських протестів. Антивоєнний мітинг, який тривав від сили годину й суть якого полягла в тому, щоби

поплескати в долоні, наче діти в ясельній чи молодшій групі дитсадка, покричати "нет войне" і розійтись. Саме таке обурення, на їхню думку, має змусити диктатора кардинально змінити політичний вектор країни. Або ж відео з цих протестів, де ОМОН саджає в автозак літню жінку чи дітей, але ніхто, абсолютно жодна жива душа навколо навіть не намагається якось захистити їх. Найбільш показовим, як на мене є відео з ОМОНівцем і десятьма-двадцятьма протестувальниками. Що вони роблять? Тікають. Десяток чи два дорослих дядьків тікають від одного-єдиного силовика. Невже хтось ще вірить у те, що той народ здатний вчинити хоч маленький державний переворот - не кажучи вже про повноцінну революцію. Ті, хто вірить в існування живих хороших росіян і записують у той список всіх, хто виклав у соцмережах прапор України і написав щось віддалено схоже на слова підтримки, мовляв, "не все рускіє плохіє", вони теж страждають від диктатури. Людям із цих категорій війна розбиває рожеві окуляри склом досередини, різко й без попереджень.

РОМАНИШИН Дарина: У думці-казці "Ось та Ась" Степан Васильченко зумів чітко та по-особливому показати всю правду про російський "братський народ". Він ідеально змальовує картину ставлення Росії до України, і, до речі, ця картина залишається незмінною вже давно. Нам нав'язують вигаданий макет Росії з її могутньою владою, а впродовж цього часу українці живуть, дбають та виборюють своє право на незалежне буття.

Українці та росіяни - НЕ братні народи. Передусім, у нас тече різна кров: в українській основі - слов'янські племена, в їхній - фіно-угорські. Ми хлібороби - на СВОЙЙ землі працюємо, обживаємося, господарюємо, вони ж кочівники - завойовують, розбіючки, без постійних цінностей, без демократії, у них все "спільне", бо простір тимчасовий. Український світ - це не аналог "руського міра". Тому що "руський мір" затверджується танками, диверсантами, маніпулятивною пропагандою, брехнею. А український світ - це правда, це світ нашої цивілізації, це те, про що ми говоримо, це те, якою мовою спілкуємося.

САПЕГІН Святослав: Переяславська мілітарна угода, укладена гетьманом Богданом Хмельницьким з Московським царем у 1654 році, стала своєрідною точкою відліку до повномасштабної та відкритої агресії зі сторони російської, яку ми переживаємо знову. З цього випливає, що будь-який договір з російським урядом не несе в собі жодної сили, оскільки у відповідний момент росіянини "перекрутять" все на власну користь й не захоче дотримуватися обговорених домовленостей. Доказом цього є, зокрема, Будапештський меморандум, згідно з яким Росія виступала одним з гарантів безпеки України, але це не зупинило її на шляху до вчинення нелюдських воєнних злочинів.

Тяжіння Москви до поширення неправдивих тверджень є ключовою темою думки-казки. Ась запропонував Осю укласти договір, умови якого він трактував по іншому, вводячи в оману козака. Саме так працює російська маніпулятивна пропаганда - видозмінює наявну інформацію про стан справ чи придумує відверті фейки, не соромлячись поширювати їх серед власного населення. Однак лише поодинокі представники цього населення засумніваються у правдивості того, про що їм розповідають по телевізору. Решта сліпо віритиме у правоту "непереробної" Росії, що самостійно протистоїть "вселенському злу" в образі США, НАТО та українських націоналістів.

Зараз ми єдині, як ніколи. І разом ми зможемо назавжди вигнати москаля з власної хати!

ЛІГА ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ЛЬВІВЩИНИ

(продовження на 11-ій стор.)

Під час війни Львівська національна опера відновила свою діяльність циклом концертних програм "3 вірою у Перемогу! Мистецтво надихає життя", а також презентувала серію благодійних онлайн-концертів.

Це концертні програми з аріями та солоспівами українських композиторів, фрагменти з балетів, інструментальна музика українських композиторів тощо. А у Дзеркальній залі театру відбуваються музичні забавлянки для дітей 2-4 років у супроводі музикантів оркестру Львівської національної опери.

Кожен із виступів має символічну назву - Віра, Радість, Краса, Надія, Утвердження UA. Під час війни функція мистецтва кардинально змінюється: переживання щоденних жайхтів знаходить вихід під час взаємодії з музикою чи танцем, тим прекрасним, що так важливо помічати, щоб пережити страх та біль. Кожним із концертів артисти прагнуть подарувати публіці більше сил та позитивних емоцій, розраду і співпереживання, які так потрібні усім нам, щоб здолати спільний шлях до перемоги. Акцентом кожної

із програм є виконання української музики та класичних творів світового мистецтва.

У програмах беруть участь не лише артисти та музиканти Львівської опери, але й вимушені переселенці - артисти з інших оперних театрів України, зокрема, солісти та артисти балету Національної опери України у Києві та Харківського національного академічного театру опери та балету імені М. В. Лисенка / "Схід Опера" тощо.

У випадку повітряної тривоги усі глядачі проходять в укриття, яке знаходиться у театрі.

А вже у травневі дні тут розпочалися і онлайн трансляції виконання знакових творів українських композиторів та світової класики. Приєднатися до таких концертів можуть глядачі у будь-якому куточку світу, придбавши квиток на трансляцію наживо зі залу Львівської національної опери. Виручені кошти спрямовуються на благодійні ініціативи, підтримку українського народу та культури у час війни. Зокрема, Національного військово-медичного Західного клінічного центру, який зараз потребує новітнього реанімаційного обладнання, яке щомісяця зможе

врятувати близько 500 життів наших захисників та цивільних, що постраждали в наслідок російсько-української війни. Оркестр під керівництвом головного диригента опери Івана Чередніченка у першому концерті виконав монументальний твір симфонічної музики - Симфонію №3 Бориса Лятошинського. У складі оркестру - музиканти із інших регіонів України, які вимушено покинули власні домівки.

Український композитор Борис Лятошинський (1895-1968) був переслідуваний радянською владою і цензурою, потерпаючи від наклепів та утисків. Показовим в цьому плані є його Симфонія №3, написана одразу після II Світової війни. Після першого триумфального виконання, симфонія отримала нищівну оцінку радянських критиків, і композитор змушений був частково переписати її. Трагічний емоційний твір, що передає переживання війни як трагедії для особистості та людства, був незручний для радянської влади, й названий "мотлохом, що потрібно спалити". Під час онлайн трансляції Симфонія №3 Бориса Лятошинського була виконана у першій оригінальній редакції.

Новий проект Львівської опери покликаний об'єднати мистецьке середовище світу довкола багаторічних культурних надбань України. Музичні твори та перформанси українських композиторів сприятимуть утвердженню української культурної аутентики у світі, побудові міцних культурних партнерств. Частина виручених коштів підтримає діяльність артистів зі всієї України, які зараз продовжують свою творчу роботу на базі Львівської національної опери.

Стефанія ОЛІЙНИК,
керівник літературно-драматургічної частини Львівської національної опери.

Фото Руслана Литвина.

В ЄДНОСТІ НАША СИЛА

В час затьяжної війни, повномасштабного вторгнення Росії робота волонтерів на користь фронту та біженців із сходу України показала, що народ і армія єдині. І не треба гучних патріотичних гасел. Біда об'єднала народ України в боротьбі проти рашистів.

Волонтерська роботи учнів нашого Львівського державного музичного ліцею імені С. Крушельницької, спрямована саме на допомогу Українській армії розпочалася задовго до війни. На потреби воїнів в час Святого Миколая, Різдва святих педагогами, учителями, батьками було зібрано понад 200 подарунків на суму приблизно 25 тис. грн. І вже не перший раз їх доставив бійцям на першу лінію оборони начальник Окружного будинку офіцерів Віталій Провозін. У кожний подарунок діти вкладали листи - поздоровлення від себе, написавши у якому ліцеї вони навчаються. У відповідь, подарувавши бойовий прапор України, наші захисники написали: "Ми б'ємось за те, чому немає ціни в усьому світі - за Батьківщину". "Націю може врятувати лише народження нової психології переможця, а не вічний стогін скривджених рабів та сльози". Коли до Львова масово почали

прибувати біженці зі Сходу, у нашому ліцеї знайшли прихисток до 90 чоловік із Києва, Харкова, Одеси. Ми прийняли наших колег та їх дітей із ідентичних шкіл України. Частина переміщених осіб розмістилася у нашому пансіоні. На наші прохання забезпечити продуктами, солодощами, миючими засобами та іншими необхідними речами одразу відгукнувся волонтерський штаб по вул. Коперника, 11, товариство Червоного Хреста Личаківського району м. Львова. Особливо багато добрих слів хочу сказати на адресу надзвичайної енергійної керівниці Личаківського організації Червоного Хреста Ірини Апостолук, яка, знаючи наші потреби, сама запропонувала допомогу в оформленні відповідних документів, підказала які потреби в першу чергу надбляться. Творчо віднеслася до наших проблем керівник Львівської обласної організації товариства Червоного Хреста Уляна Стельмах.

Одним з перших 24 лютого зазнало бомбардувань місто Чернівці - перлина України. "Вже на третій день війни у телефоні ми почули Слово підтримки творчого побратима зі Львова заслуженого артиста України Олега Созанського, - згадує професор, доктор мистецтвознав-

ства Чернігівської дитячої художньої школи Олег Васюта, - Під ворожими обстрілами ми добралися до Києва. Цю дорогу "життя" не забудемо ніколи! З Києва - до Львова і розташувалися в прекрасному ліцеї імені С. Крушельницької. Коли його директор Левко Закопець завіз нас до шкільної каплички, ми як один стали на коліна і молилися за рідну землю. Нам здавалося, що ми у раю".

І ще один невеличкий спогад від Любові Жук, довголітнього головного спеціаліста Міністерства культури та інформаційної політики України: "Від щирого серця дякую колективу Львівської музичної школи ім. С. Крушельницької за добросердеч-

ність, чуйність, людяність. Дякую, що в цей важкий час, коли рашистська погань вдерлася в нашу рідну Україну, коли багато людей змушені були залишити свої домівки, Ви прихистили нас - біженців з різних куточків України, надали нам притулок, їжу, речі, дах над головою, прийняли як своїх рідних. Пишаюся, є в нашій рідній Україні. Через це ми - непереможні".

Ярослав ДЖУРИК,
член НСЖУ.

Учні ЛДМЛ ім. С. Крушельницької допомагають у завантаженні подарунків.

ЛІГА ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ЛЬВІВЩИНИ

МІСІЯ ТВОРЧИХ СПІЛОК ЛЬВІВЩИНИ

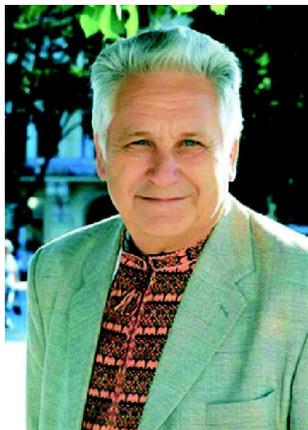
Діяльність Ліги творчої інтелігенції та творчих спілок Львівщини нерозривно поєднана з динамікою суспільних змін в Україні, активною працею творчих колективів щодо організації культурно-мистецького, громадського життя. Серед наших спілчан креативні й знані в Європі архітектори, композитори, актори, письменники, журналісти, художники, дизайнери, мистецтвознавці, які користуються повагою у багатьох державах світу. Головне кредо Ліги - професіоналізм і професійна компетентність, професійна культура та творчий доробок, творчий хист і ґрунтовна ерудиція. В своїй діяльності пріоритетним вважаємо сприяння національно-культурному відродженню та державній розбудові України.

Рашистська агресія, утвердження незалежності України, нові виклики часу поставили перед нами складні проблеми, які не забезпечені готовими рішеннями та результатами. Виходячи з цього, Ліга визначила у своїй діяльності такі програмні цілі:

- сприяти на професійному рівні реалізації державної політики, культурної розбудови України, розвитку суспільства, підготовки високопрофесійних та національно-патріотичних працівників мистецтва і культури;
- перегляд підходів у системі індустрії культури, науки і бізнесу, створення структур, орієнтованих на результат;
- збереження історичних міст України, глибоких етнокультурних традицій, охорона культурної спадщини, заповідних природних ландшафтів тощо;
- професійна підготовка фахівців, набуття спеціальних знань, умінь і навичок для ефективного виконання завдань та отримання очікуваного результату;
- зв'язок та співпраця з різними культурними осередками, активна співдія своєї та інших культур;
- співпраця з молодіжними творчими об'єднаннями, клубами;
- розпрацьовування концепції діяльності творчих спілок, матеріальної підтримки та соціального захисту;
- відновлення зруйнованих історичних міст та ландшафтів, житлових і громадських будинків, комплексів, реставрація та створення нових об'єктів міського середовища, зберігаючи та наповнюючи образ міста засобами дизайнерського формотворення та монументально-декоративного мистецтва.

Станіслав МИГАЛЬ,
голова Ліги творчої інтелігенції
Львівщини, Заслужений діяч
мистецтва України, професор.

БАТЮШКИ РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ
ЗУХВАЛО ОБДУРЮЮТЬ ВІРЯН

Наталія Димнич опублікувала у Фейсбукі мапу України, на якій позначено кількість парафій Російської Православної Церкви в кожній області України, яку заповідливі слуги кровожерливого рашиста Путіна - Московський патріарх Кіріл та митрополит Київський Онуфрій досі називають Українською Православною Церквою без важливого позначення, що вона Московського Патріархату. Приховують таким чином від своїх вірян правду про українську сутність російської церкви, яка служить московському дяволу, а не Богові, і гріховними устами батюшок благословляє російських мутантів на катування, мордування, вбивства українців та знищення духовно соборної Української Держави.

Надто ввічливо Наталія Димнич запитує: "Хтось знає, коли нарешті почнеться те міфічне "на часі"? (Йдеться про припинення зловорожої антихристиянської діяльності російської цер-

Відкритий лист

кви в Україні). Безперечно, міфічний "час" не лише настав, він наповнився реальною світлістю українського національного Духу, щоби над даною Богом українською землею добродично засіяла історична Правда про створення і розвиток канонічної Православної Церкви України. Але ні Верховна Рада України, яку очолює Руслан Стефанчук, ні Президент України Володимир Зеленський, ні Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль - триця керманічів, щоправда, не святих, ніяк не наберуться мужності, щоби вирватися з лицемірно-услесливого російського канібалізму і повернути українцям споконвічно українські національно-релігійні пам'ятки - Києво-Печерську та Почаївську лаври, законодавчо заборонити ворожу діяльність московських батюшок, монахів і монахинь.

Чи у Верховній Раді України першу скрипку грають різні Бойки, Бужанські, Веніславські, Волошини, Дубінські, Королєвські, Новинські, Рабінювичі, Тищенко, Шуфрічі..., а їм на балалайках підігрують відомі "діячі" Балашов, Балицький, Добкін, Лазарєв, Львовчкін, Мураєв, Пальчевський, Портнов, Піховшек, Татаров, Шарій... і не менш відомі "діячки-солістки" Бондаренко, Лукаш, Герман... Всіх не назвеш, які можуть мати негативний вплив на очільників держави. Видається утаємниченою позиція стосовно звільнення українських християн з духовної неволі Російської Православної Церкви

невідривного від Президента Єрмака, а також Арестовича, Демченка, Подоляка та інших радників і порадників.

На мій погляд, відповідь на запитання Наталі Димнич, чи хтось знає, коли настане час, щоби московські релігійні блудники перестали баламутити і духовно отруювати українське суспільство, не треба шукати у тридев'ятому царстві. В Україні є три гілки влади: законодавча, виконавча і судова. Очільники і працівники цих структур відповідальні за те, що досі в Україні функціонує чимало антиукраїнських, зрощувальних інституцій, до яких також належить Російська Православна Церква. Президент України, Голова Верховної Ради, Прем'єр-міністр покликані нарешті оживити міфічне "на часі" в національних інтересах України, щоби на волі павичами не ходили зрадники і колоборанти, зверхньо не хизувалися "непогрішні" батюшки, не чванилися відверті й таємні слуги кремлівських чорнокрюків різників.

Розв'язання цих проблем - гарантія Перемоги над московськими загарбниками, розвитку вільної, духовно і географічно соборної української України на засадах життєстверджуючого націоналізму.

Василь ЛИЗАНЧУК,
Професор Львівського
національного університету
імені Івана Франка,
Заслужений
журналіст України.

«КАКАЯ РАЗНИЦА ...» (з почутого журналістом)

Тролейбусна зупинка. Гурт людей. Молода мама розпрямлює скуповдане пишне волосся на голові донечки, ніжно промовляє:

- Счас, миленькая... Потерпи, руденькая ... Ну вот, Альонушка, хорошая, красивая девочка ... Самая лучшая ...

Літня жінка несміливо запитує:

- Ви львівські?
- Не-ет, ми с Харькова.
- То українське місто?
- Канешно ... А што?
- Чому з дитиною розмовляєте російською мовою, а не українською?

- А какая разница?... У нас все говорят на русском, - самовпевнено відповіла харків'янка.

- Але ж ви втекли від російських вбивць. Москалі несамовито плюндрують ваше гарне місто. А ви їхньою мовою калічете свою донечку.

- Залиште її в спокої. Вона стільки натерпілася, - озвалася середнього віку молододича. - Як хоче, то так й говорить. Була би хорошою людиною...

У переселенців море страждань, допомагаємо їм, як можемо. Чи треба дорікати за мову?

- Може ще й російські школи відкрити у Львові? - з притиском вимовив стачетний чоловік.

- Было бы харашо. Нас много русскоязычных будет здесь жить, - осміліла мамуся. - Альонушке легче было бы учиться.

- Падоныку гренький! Московські мутанти позвірячому знущаються з українців, все наше трощать, руйнують, вбивають дітей, таких, як ваша Оленка, а ви схвалюєте хижий "русский мір"... Якби ви були старшого віку, то я би мовчала. То совєцький спадок. А ви молода, народилася, виросла, вчилася в незалежній Україні. Якого ще Путіна треба, щоб ви прозріли?!

Над'їхав 33-й тролейбус. Схвильовані, збентежені люди зайшли в салон. А "какаяразница" - витончена форма антиукраїнської інформаційно-психологічної агресії, зловісне зрощення і досі отруює українське суспільство.

З повагою Василь ЛИЗАНЧУК.

Репортаж з українсько-білоруського кордону

ТАНКИ В ЛІСІ ТА БОЙОВІ ІЖАЧКИ

За останнім блокпостом, що ми його проминули дорогою до білоруського кордону, крашу, "основну" дорогу, з новенькою розміткою і чорнішим асфальтом, відрубано, мов сокирою. Поверх неї насипані справдешні Змієві Вали. Фотографувати тут не можна. Ловиш себе на думці, що не хочеш думати, як саме таке можна було насипати. Бо навіщо? Це "оборонний об'єкт", деталі тут зайві. Збережу у пам'яті лиш ті груддя сирій землі. Той образ: Змієві Вали, Волинь, Русь, ліс. Десь чигає Орда... Одразу допроти "відрубана" - село. Як село зветься - писати не маю права. За три кілометри - кордон. Перекопана дорога веде до пропускного пункту на Білорусь, втім, з початку пандемії коронавірусу через нього нікого не пускали. Та за Змієвим валом опинилася не лише дорога на Білорусь. Там - поля, до яких людям зараз не дістатись.

Типова сільська вуличка тоненькою верхньою загинається подалі від того, що було перепускним пунктом на Білорусь, і йде на захід, на "багаті села", туди, де за кількадесят кілометрів уже зовсім інше прикордоння - з Польщею. Сама вуличка класична: хати, городи, річечка низом і ліс. Втім, ліс - то вже Білорусь, там російські танки.

"Бодай би той Путін виздихав!", - захоплюється криком баба Ганя на одвічній сільській лавці, дерев'яній, непоказній, але зручній. Іноземні журналісти дивляться на той ліс за хатою - такий близький і такий раптово дикий, загрозливий. Перепитують, чи точно баба може знати про танки.

"Я тут вісімдесят год живу! Я у тім лісі такі білі брала!.. Я би не знала, що там і де стоїть? А, бодай!" - палка в її руках рвучко зоріє землю перед лавкою. "Страшно! І це ще за нас не стріляють! А будуть стріляти, а прийдуть бити нас?!.. Боже поможи!.. Що ж то буде?.. Ото як вдень вбрани, так ніч і спимо. У льоху старі матраци накидала, поставила тушонки, закрутки там у мене, води наносила, документи за дверима".

Мовчить хвилику. "Вони хоч знімлють, хоч покажуть, як баба тут живе?.. а то є такі телевізії, що кажуть, що війни нема. Яке ж той Путін брехло!.. А той, вусатий!", - палка гатить в беззвинну землю.

У селі ловить білоруське телебачення. У кожного в Білорусі є, чи принаймні були, родичі, друзі. Баба Ганя зітхає: "У мене внучка там на Білорусі... Два роки як правнучка народилася, а я її ще не бачила... То ковід клятий, а тепер війна! Це що, вони мене сюди вбивати прийдуть?"

Тривога. Саме це слово найвправніше передає стан сільських мешканців. Сусідки баби Гані мовчать. Не хочуть говорити на камеру, хоча яку "наводку" для ворожої артилерії може дати перехнявлений тин чи сусідський новенький паркан? Яка програма розпізнавання облич виділити, що саме ця тітка саме зараз говорить на камеру те саме, що повторюють в серцях сотні

тисяч, мільйони українок: "Аби той Путін здох, нарешті!". Але тут за спиною ліс, а в ньому - танки. І не сьогодні, так завтра...

У білоруського солдата, що прийде в хромових чоботях трощити закрутки помідорів, тут не вірять. Голодранців з Росії бояться. Але то загорода далека - до неї ще треба дожити.

Перший найстрашніший горизонт сподивався це - "як підуть..." Після цієї фрази усі змовкають. Бо "як підуть" - то накріє обстрілом. А тут кордон.

Тітка Люда додає: "Тут як тривога зав'яє, не знаєш, куди кидатися! Чи то далеко, чи то у нас почалося? Чи то худобу порати? Чи у льох іти?.. Я ж нікуди звідси не виїду - у мене тут худоба, хазяйство. От, у Катьки, дітей п'ятеро".

Староста, пан Петро, втомлено усміхається: "Головне, що бойовий дух у нас є. І сильний! І, знайте, до всього ми готові - але ніяких коментарів пресі! Той Лукашенко щодня свою позицію міняє, але хотілося б вірити, що не полізуть вони до нас. Ми ж тут один одного знаємо, на роботу пообидва боки кордону їздили. У мене самого брат в Білорусі, у нас усе село таких! І ніяких контактів ми не обірали, наші люди їм дзвонять, переконують, вони повинні знати правду".

... Ловлю себе на думці, що те, чим я зараз займаюсь, напрочуд нагадує мої початки у "Сільських Вістях". Іздити селами, бачити наших "простих", а, насправді, таких різних і складних людей. Чути їхні історії, нотувати свідчення, намагатися бути їхнім голосом... Оце ось село, на перший погляд, таке ж, як і десятки, десятки інших, що бачив їх у відрадженьнях. Але тоді "війна" - це було слово зі спогадів старих людей, щось далеке, най і величне, напівзабуте, не дотичне нічим до життя, про яке писав... А це - вона тут і зараз, від неї не втечеш. Тут, на кордоні з Білоруссю, вона у слюзах жінок, що впевнені: ось ось і їхнє життя накріє обстрілом, переоре танками. У Новояворівському я бачив, як везли поранених з полігону і як люди масово шикувалися у черги, аби здати кров для наших воїнів, і як лікар періодично вибігав розганяти чергу, бо вже не потрібні, а люди йшли і йшли... Я бачив у Житомирі, як вчителі між двома повітряними тривогами рятують книги з розбомбленої школи, я бачив блокпост у Старій

Котельні після влучання ворожої ракети - п'ятеро загиблих наших героїв, простих хлопців і дядьків із сільської самооборони. Бачив далекобійників Червоного Хреста, що перемовлялися усіма мовами Європи, розвантажуючи у Вінниці матеріал для польових госпіталів, українські підприємства, що перебудовують виробництво на військову колю, і десятки неймовірних українських волонтерів, що допомагають фронту...

Себастьян, бельгійський журналіст казав мені: "Війна завжди відкриває, що є в людині найбільш ничого і найбільш шляхетного". Я чув цю фразу не раз, втім ніколи не думав, що колись побачу те на власні очі, відчую.

У часи, коли не було інтернету, а "Сільські Вісті" мали найбільшу передплату по

країні, слова про те, що журналісти приїхати писати про посівну і врожай, чарівним чином відкривали двері будь-якої установи, адміністрації, господарства. А понад те, як журналісти були з-за кордону. Сьогодні прес-карти найвідоміших міжнародних видань нічого не варті. Associated Press, Le Monde, CNN, AFP? Пхе! Єдиний, вартий чогось документ, це акредитація від ЗСУ. Та й то, діє вона хіба у великих містах, де тебе можна швидко пробити по базі. У селах же військової акредитації замало - слід обов'язково знайти когось, хто знає когось, хто тебе знає і може за тебе поручитися. Сільська тероборона жодним папером не вірить.

Ідемо з прикордонного села. Черговий блокпост, а на ньому - "іжачки". От тільки зварені вони зі старих борон. Звичайних сільських борон, якими землю орали! Мороз шкірою... Біблійська цитата "перекують мечі на орали" в Україні перетворилася на протилежне.

"Stop, turn back! (Зупинись, розвертайся!)", - кричить шофер журналіст Гарі, і видає мене з середньовічних марев. Він побачив хлопців, голих до пояса, що щось копають у лісі. Військовий зі зброєю напереваги довго і щиро сміється: "Ну ви, хлопці, і даєте!" Ліс довкола зелений-зелений, уперше за день помічаю, як же сьогодні сонячно".

За вікном машини волинські ліси, а в голові крутиться приспів вже з козацьких часів: "Гей, хто в лісі, озовися! Гей, хто в лісі, озовися! Та викрешем вогню, Та закурим лопальку, Не журися!"

Луцьк - місто княже. У 1150 витримав облогу Юрія Долгорукого, 1259 - хана Куремси. Магдебурґію має з 1432-го. Мера Луцька я бачу удруге. Не знаю, від якої він партії - навмисне не гуглив. Війна навчила: важить не партія чи коаліція, а людина. Між тим саме місцева влада, мери опинилася на передовій.

У кабінеті міського голови Луцька Ігоря Поліщука на півстіні триптих "Тисячолітні води". Могутні мури луцького замку, дружина, витязі. По центру світло сходить на тисячолітні води і морок відступає. За спиною у луцького мера - прапори Волині, України та Євросоюзу.

Нас приймає гостинний батальйон "Луцьк". Хлопці такі, "нашинські", зав'язані. Про них уже Le Monde писав, дай Боже, і я, може, ще напишу. Молоді, усміхнені, освічені підприємці, ремісники, представники XXI століття, що тепер вгризаються у волинську землю, у минуле.

Луцьк оточений, на перший погляд, звичайними блокпостами. Зсередини бачиш, як неошкунрені колоди вгрузають у землю, як розбігаються під землею коридори, як з'являються і зникають мішки з піском. Те, що видно з дороги, - лише верхівка айсбергу... Телевізійникам, звісно, радість: називали своїх "планів", змонтують так, що й не розберешся, де і що саме знімали. А мені описати важко, аби про конкретику якусь стратегічну не проговоритися. Певен: після перемоги будуть у нас в музеях 3D проєкції тих укріплень показувати. От тоді ними усі й прогуляємося.

А поки дивлюсь, як зустрічається найсучасніше озброєння з Європи і сира волинська земля, в яку ліг волинський ліс, аби вибудувати прихисток нашим і смертельні пастки окупантам. Минуле і майбутнє зішлись. 2022 рік, кінець березня. Батальйон "Луцьк", чота "Любарт", девіз "Мертві смерті не бояться". Боєць "Скіф" дивиться на камеру на фоні тих передовічних укріплень, а в руках новенька чеська рушниця: "Ми, українці, люди гостинні, готові усіх прийняти! Кого чайком, кого - свинцем!" Нас у крітті приймали домашніми пиріжками з чаєм. На стінах - дитячі малюнки, квіти, затишок. Жозефина, операторка, рада-радеєнька, бо знайшла на воєнному об'єкті "ексклюзив" - справжнього іжачка. Котики були, собачки були, а от "бойовий іжачок" - це вперше!

"Скіф" поблажливо хитає головою, підливає чаю, терпляче пояснює про тренування цілими днями, втомлено усміхається, коли просять розказати про будні підприємця у тому, вже такому далекому мирному житті, розповідає, хто такий князь Любарт і кпинить із журналістів, які так і не побачили луцького замку. А тоді додає: "Історія... Ми її уже не читаємо, не слухаємо, ми її нині робимо".

Андрій МАЛЮК,
член НСЖУ.

**ЗАСНОВНИК – Львівська обласна організація
Національної спілки журналістів України.**

Реєстраційне свідоцтво ЛВ №1348/602-Р, видане 26.03.2020 р.
РЕДАКЦІЙНА РАДА: Я. Климівич, Я. Фейло, В. Сорочук.

Адреса редакції: 79007, вул. С. Крушельницької, 5, офіс 3.

Конт. тел.: 032 261 02 22 e-mail: lvmedia@ukr.net Комп'ютерна верстка:
ПП «Редакція газети «Голос з-над Бугу», м. Сокаль, вул. М. Шашкевича, 43.
Друк: ТОВ «Ромус-Поліграф», м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 119А. Наклад 80 екз.